

KARMIC SIĘ (48) *vb impf*

się (26), się (22).

W inf -ą- (6), -a- (4); -ą- *GórńTroas, LatHar, SkarKaz*; -a- *LubPs, BibRadz*; -ą- : -a- *SienLek* (2 : 1), *SkarŻyw* (1 : 1). \diamond *W pozostałych formach* -ą- (31), -a- (1) *LubPs*.

inf karmić się (7). \diamond *praes 1 sg* karmię się (2). \diamond *2 sg* karmisz się (1). \diamond *3 sg* karmi się (14). \diamond *1 pl* karmimy się (1) *OrzJan*, karmi(e)my się (1) *LatHar*. \diamond *3 pl* karmią się (10). \diamond *praet 1 sg m* -m się karmił (1). \diamond *3 sg f* karmiła się (1). \diamond *3 pl m pers* karmili się (2). \diamond *fut 1 sg m* karmić się będę (1). \diamond *3 pl m pers* będą się karmić (1). *subst* karmić się będą (1). \diamond *imp 3 pl* niech się karmią (1). \diamond *con 3 sg n* by się karmiło (1). \diamond *3 pl m pers* by się karmili (1). *subst* by się karmiły (1). \diamond *part praes act* karmiąc się (1).

Sł stp s.v. karmić, Cn brak, Linde XVI(XVIII) – XVII w.

Przyjmować pokarm; zaspokajać głód; jeść, żywić się, nasycać się; ali Modrz, PolAnt; victitare Mącz; pasci Calep; comedere, vesci cibo PolAnt (48) : FalZioł IV 17c; Ale iż takowe zwierzęta iedzą fkoru fie vrodzą, przeto tamże zębów potrzebują. Ale ludzie iż fie nie tak karmią, przeto nie tudzież im zęby roftą GlabGad C4, D5; Bono sane stomacho contenti sunt, Radzi fie dobrze karmią. Mącz 420a, 500c; Calep 760a; GostGosp 38.

karmić się z czego (1): O miły Pánie/ wśzák fie y fzczeniátká karmią s tych odrobin/ ktore pádáią s ftołow Pánfkich. *RejPos* 73v.

karmić się czym (17): *GlabGad* A7; *BibRadz Ex* 23/11, *Thren* 4/5; Ichthyophagi, Ktorzy fie tilko ribámi karmią. *Mącz* 164a, 125d, 128d; *SienLek* 107; *GórńDworz Cc7v*; *SkarJedn* 7, 38; *KochPs* 119; Karmiemy fię ziemią/ y rzeczámí z niey wychodzącemi *LatHar* 668, +8. *Cf Zwroty*.

W przeciwstawieniu: »karmić się ... pić« (1): Izali fię ia (powiáda) karmić będę mięfem wołowym? álbo krew kozlą pić będę? *LatHar* +8.

W charakterystycznych połączeniach: *rad się karmić* (5); *dobrze się karmić* (4), *kosztownie*; *karmić się z drobin*; *karmić się chlebem* (3), *figami*, *kościami*, *mięsem*, *plewami*, *potrawami*, *rybami*, *sałatą*, *twarogiem*, *ziemią*.

Zwroty: »małem się karmić« = *mało jeść* (1): Z tąđ też ieft przyczyna czemu ludzie wiele iedząci twardziej fpią, iż też więczyey takowych dymow do głowy pochodzi z wielgołci pokarmu, iakich nie małz w tich czo małem fie karmią. *GlabGad* L2.

»pokarmem się karmić« [szyk zmienny] (3): *SienLek* 38v, 41v; y miedzy błogosławione niemáią być liczeni/ ktorzi fię karmią pokármem [qui alantur cibo] pracą rąk cudzych nábytym. *ModrzBaz* 37.

W przen [czym] (7) : Iáko bárány/ śmierć fye karmi iemi. *KochPs* 73; *SkarŻyw* 21; *LatHar* 234; ktorzych ieft wrodzona ná Chrześciány nienawiść/ áby fię krwią Chrześcijánfką karmili. *SkarKaz* 610b.

Zwrot: »karmić się wiatrem« = *żyć w nieświadomości własnego błędu* (2): EFráim karmi fię wiatrem [Circumdedederunt me in mendacio Ephraim] (*marg*) Dármo bálwanom służy. (-)/ á chwytha wiátru od Wfchodu fłóńcá/ vftáwicźnie rozmnaża fię kłámftwo y fpuftofzenie *BibRadz Os* 12/1, *3v.

Szeregi: »karmić się i posilać się« (1): karmię fię częfto onym v Zácháryafzá Proroká opowiedziány z bożem wybránych twoich/ y pośilam fię winem/ iáko tenże mowi/ pányy rodzącym *LatHar* 234.

»karmić się i żyć« (1): Plecza/ co złotem/ karmifz fię y żyiefz/ A prze ieden zyfk/ wielem trofk myśl bijefz *GrabowSet* V3.

Przen (11) :

a) *Przyjmować jako zaspokojenie potrzeb duchowych [czym]* (5) : Przeto niech Grekowie [...] niepewnymi fię á próznemi wieściámi nie karmią. *SkarJedn* 167; daycie mi [...] miecz krwią nápoić Człowieká bezecnego: ponieważ y on mey Zelżywości dawno fyt/ y dziś fię iá karmi. *KochOdpr* C3v.

Zwrot: »nadzieją, obietnicami, pociechami się karmić« = *ludzić się* (1 : 1 : 1): *SkarŻyw* 593; a my czekáiąc tych ziązdów/ prózną fię nádzieią karmimy *OrzJan* 130; *SkarKaz* 38b.

b) *Często coś robić, przeżywać [czym]* (5) : Závždym we dnye y w nocy ták fye kármił łzami *LubPs* L4, O4v; Serce roftropne łzuka vmieiętności/ ále vftá łzalonych karmią fię głupftwem [os *stultorum pascetur verbis stultitiae*]. *BibRadz Prov* 15/14; *GórnTroas* 32; Karmi fię vftáwiczną biedą y kłopotem *KlonWor* 77.

c) *Przyjmować komunię świętą [czym]* (1) : A co fię/ chlebem Anyelfkim/ karmili/ Potym z świniámi/ łłodżiny trawili. *GrabowSet* I2v.

a. *Żywić się mlekiem matki; ssać; nutririri Vulg* (5) : Boś rofkazał członkom/ to ieft pierfiam/ aby dawály mleko vżytek pierfi/ áby fię to karmiło co fthworzono iefth *Leop* 4.*Esdr* 8/11.

Zwrot: »karmić się mlekiem« [*szyk zmienny*] (2): *OpecŻyw* 20v; Bo káždy co fię mlekiem karmi [*qui lactis est*]/ nie świadom ieft mowy łprawiedliwości: gdyż ieft dzieięciem. *WujNT Hebr* 5/13.

W przen (2) :

Zwrot: »piersiami się karmić« (2): Przeto ktorzy tego Duchá vcześnieicy nie łą/ pierśiami fię they mátki (to ieft kościołá ś.) ku żywotu nie karmią/ áni vżywáią ćichego zrzodłá z ćiála Chryftufowego pływającego *SkarJedn* 10; *SkarŻyw* 394.

Synonimy: jeść, paść się, żywić się.

Formacje współrdzenne cf **KARMIĆ**.

Cf **KARMIĄC SIĘ**